

EL VÈ CONGRÈS D'HISTÒRIA DE GIRONA

LES CIRCULARS

L'IEG va convocar l'any 2015 el Vè Congrés d'Història de Girona previst pels dies 12 i 13 de novembre amb el títol de "Monestirs i convents a Girona. Commemoració del mil·lenari del monestir de Sant Daniel".

La primera circular, apareguda a principis d'any, contenia la butlleta de preinscripció i anunciava que:

"L'Institut d'Estudis Gironins i l'Ajuntament de Girona coorganitzen enguany el Vè Congrés d'Història de Girona amb ocasió de commemorar el mil·lenari de la fundació del monestir de Sant Daniel.

Volem dedicar la cinquena convocatòria dels congressos d'Història de Girona a l'estudi dels convents i monestirs de Girona des de l'inici del monaquisme a la nostra ciutat fins als temps moderns. Aquest tema ha merescut amb intermitències l'atenció de la historiografia. Resten, però, llacunes per completar i, tot i que la bibliografia és extensa i alhora desigual segons els períodes, pensem que cal revisar continguts i segurament cal també plantejar nous punts de vista.

El congrés centrarà, doncs, l'atenció en la recerca més recent i en l'estudi d'aquells aspectes innovadors que impliquin la revisió d'alguns dels episodis, o que serveixin per omplir buits d'allò que no ha estat tractat o que ho ha estat d'una manera deficient. Una conferència de presentació que servirà d'introducció al monaquisme a Girona, onze ponències que seran anunciades en una segona circular, i les comunicacions que presentin els participants al congrés hauran de permetre aconseguir un bon nivell de coneixement sobre els aspectes més rellevants de les organitzacions monàstiques a la nostra ciutat. Des d'aquí i amb temps per endavant, aquesta convocatòria és oberta a tothom que desitgi participar-hi activament amb les seves aportacions".

Abans de l'estiu aparegué la segona circular amb una relació dels actes i del lloc on es farien, i també dels títols i el nom dels autors de la conferència inaugural i de les onze ponències, amb indicació del dia i hora que es desenvoluparien.

EL CONGRÉS

El dijous 12 de novembre el matí els actes van començar al monestir de Sant Daniel on la comunitat de monges ens va acollir. Hi van tenir lloc la rebuda als participants i el lliurament de la documentació, i a les 9.30 h van donar la benvinguda als assistents la Rvdma. priora-administradora del monestir de Sant Daniel Maria Assumpció Pifarré, la tinent d'alcalde Marta Madrenas en nom de l'alcalde de Girona Carles Puigdemont, i el president de l'IEG Narcís Soler, que va comentar la idoneïtat d'haver pogut celebrar els primers actes en el marc del monestir de Sant Daniel, el mil·lenari del qual celebràvem.

Tot seguit van tenir lloc la conferència inaugural "Introducció al monaquisme a Girona", a càrrec d'Anna Gironella i la ponència "El convent de Sant Daniel", a càrrec d'Irene Brugués.

Després d'una pausa va continuar la jornada amb comunicacions, seguides d'una visita guiada al monestir.

A les dues de la tarda vam dinar tots els participants plegats a la mateixa hostatgeria del monestir.

Els treballs es van continuar a les quatre de la tarda a la Sala d'Actes de l'IEG a la seva seu, la Masia de la Torre del carrer de la Muralla, on es van desenvolupar totes les altres lectures de ponències i comunicacions.

Hi vam poder escoltar les ponències sobre "Sant Pere de Galligants", per Josep M^a Llorens, i "Les cartes de professió monàstica als convents i monestirs gironins", per M^a Esperança Correu.

Després d'una pausa, "La cuina conventual", per Pep Vila, i "Els predicadors i la Inquisició", per Jaume de Puig, per acabar amb algunes comunicacions.

El divendres 13 de novembre es va continuar el congrés amb les ponències "El convent de Sant Francesc i la desamortització", per Josep Clara, "Caputxins i caputxines a Girona" per Valentí Serra, "Art als monestirs gironins I. El gòtic conventual", per Pere Freixes, seguides de comunicacions.

La tarda tocaven les ponències "Art als monestirs gironins II. El barroc", per Francesc Miralpeix; "El convent de mínims", per Montserrat Jiménez; "De l'exclaustració als nous usos. La memòria de sis convents gironins", per Gemma Domènec i Rosa Maria Gil, seguides de comunicacions. Al final de la tarda una caiguda del corrent elèctric va impedir finalitzar amb totes les comunicacions i ponències i ens va obligar a donar el congrés per acabat.

La majoria de les ponències i comunicacions, llegides o no, han estat lliurades pels seus autors i es publiquen en els Annals de l'Institut d'Estudis Gironins LVII que correspon a l'any 2016 i que teniu a les mans.

ELS CONGRESSOS ANTERIORS

Aquest ha estat fins ara l'últim de la sèrie de congressos convocats i publicats per l'IEG.

– Van començar l'any 2000 amb el I Congrés d'Història de Girona, “Girona, dos mil anys d'Història”. Les actes es van publicar en els Annals XLII de 2001.

– El 27 i 28 de novembre de 2003 va tenir lloc el II Congrés d'Història de Girona, “La catedral de Girona”, publicat en els Annals XLV de 2004.

– Del 19 al 21 de novembre de 2009, en commemoració del Bicentenari de les Guerres Napoleòniques, tenia lloc el III Congrés d'Història de Girona, “Guerra i poder en terres de frontera (1792-1823)”. Es publicà als Annals LI de 2010.

– El penúltim, que va tenir lloc els dies 24, 25 i 26 de novembre de 2011, fou el IV Congrés d'Història de Girona “La Girona del barroc. El barroc català” publicat als Annals LIII de 2012.

EL CICLE DE CONFERÈNCIES “LA GIRONA DE L'ANTIGUITAT. DE LA INDIGÈCIA PREROMANA A L'ALTA EDAT MITJANA”

L'activitat de l'IEG no s'ha limitat a l'organització d'aquest congrés. També ha continuat amb els cicles de conferències que ja va oferir el curs passat amb el títol “Carlemany i Girona. Història i Llegendes”.

En el curs 2015-2016 el cicle ha estat concebut pel membre de la Junta Dr. Josep Maria Nolla amb el títol “La Girona de l'antiguitat. De la indigència preromana a l'alta edat mitjana” amb un total de nou conferències. Igual que l'any anterior s'ha organitzat amb la col·laboració del Museu d'Història de la ciutat de Girona i la Biblioteca “Carles Rahola”. Totes les conferències han tingut lloc a l'auditori de la biblioteca de 7 a 8 h del vespre, sempre amb l'assistència d'un públic molt nombrós i interessat.

– 14 de gener de 2016, Dr. Josep Burch, “Abans de Girona 1. Els precedents ibèrics de la Girona romana”-

- 28 de gener de 2016, Marta Santos, “Abans de Girona 2. L'efecte hel·lè: *Emporion i Rhode*”.
- 11 de febrer de 2016, Dr. Joaquim Tremoleda, “Els inicis de la romanització. De *l'oppidum* a la *ciuitas*, del model ibèric al romà”.
- 25 de febrer de 2016, Dr. Jordi Sagrera, “La plena romanitat, 1. Les *urbes* (*Emporiae, Gerunda, Aquae Calidae, Blandae*)”.
- 10 de març de 2016, Dr. Pere Castanyer, “La plena romanitat 2. Viure al camp”.
- 14 d'abril de 2016, Dr. Josep M. Nolla, “Època de canvis 1. La baixa romanitat a la ciutat”.
- 21 d'abril de 2016, Dr. Lluís Palahí. “Època de canvis 2. La baixa romanitat al camp”.
- 5 de maig de 2016, Dr. Narcís M. Amich Raurich, “Època de canvis 3. L'arribada del cristianisme a Girona. L'església antiga a la ciutat”.
- 19 de maig de 2016, Dr. David Vivó, “Les arts de revestiment. El mosaic de Can Pau Birol”.

ITINERARIS PER LA GIRONA CONTEMPORÀNIA

El curs passat com a complement de l'exposició que es va fer al Museu d'Història de la ciutat de Girona sobre la “Girona moderna”, va tenir lloc una sèrie d'itineraris per la Girona moderna. També el curs 2015-2016, dins del marc de les activitats del Museu d'Història, l'IEG ha organitzat uns itineraris per la Girona contemporània. Tot ells van gaudir d'una bona assistència de públic, una mitjana de 25 a 30 persones, cosa que, a l'igual que en el cas de les conferències, ens encoratja a continuar l'activitat el pròxim curs. Aquesta es la relació d'itineraris amb la persona que els va guiar. Totes les visites es van fer un dissabte, començaven a les 11 h del matí i el punt de trobada, fora casos excepcionals, era el Museu d'Història de la ciutat.

- Dissabte 14 de novembre de 2015, “L'Institut Provincial” amb Pere Freixas.
- Dissabte 21 de novembre de 2015, “La ciutat de Rafael Masó, o quan Girona comença a assemblar-se a les ciutats europees”, amb Rosa Maria Gil.
- Dissabte 30 de gener de 2016, “El barri de Sant Narcís: de la utopia a la realitat urbana”, amb Rosa Maria Fraguell.

- Dissabte 13 de febrer de 2016, “Desamortització i reurbanització del barri del Mercadal”, amb Ramon Ripoll.
- Dissabte 27 de febrer de 2016, “La política educativa republicana”, amb Salomó Marquès.
- Dissabte 5 de març, “Girona i les inundacions. Passejada per la ciutat inundable”, amb Anna Ribas.
- Dissabte 2 d'abril, “El castell de Montjuic i els espais de la guerra del Francès”, amb Mateu Guitart.
- Dissabte 16 d'abril, “Ricard Giralte Casadesús, dissenyant i bastint la ciutat que avui gaudim”, amb Rosa Maria Gil.
- Dissabte 21 de maig de 2016, “La rambla de la Llibertat en època contemporània”, amb Helena Ventura i Marc Prat.
- Dissabte 28 de maig de 2016, “La memòria secreta de la Girona pecadora”, amb Gerard Bagué.
- Dissabte 4 de juny de 2016, “Girona a través dels textos de la literatura contemporània”, amb Josep Brugada.
- Dissabte 11 de juny de 2016, “Girona a la recerca de la seva postal. Coses de sempre i de no fa tants anys”, amb Gemma Domènech i Rosa Maria Gil.
- El dissabte 18 de juny de 2016 va tenir lloc la vista que estava inicialment prevista pel dissabte 30 d'abril de 2016, “L'arquitectura racionalista. Emili Blanc i altres arquitectes”, amb Gemma Domènec.

NARCÍS SOLER
President de l'IEG

